

Riktlinjer 2017-2019

Piteå kommun

Innehållsförteckning

1. Styr- och ledningssystem	3
Vision	3
Målstyrning	3
1.1 Kommun/koncernövergripande mål	5
2. Planeringsprocess 2017 – 2019	6
2.1 Årsredovisning 2015	7
2.2 Omvärldsanalys 2017-2019	8
3. Prioriteringar 2017-2019	9
Allmänt	9
A/ Prioriterade mål	9
B/ Ekonomiska mål	9
C/ Inriktning, driftbudget	10
D/ Inriktning investeringsbudget	10
4.0 Riktlinjer för koncernen Piteå Kommunföretag AB samt Piteå Science Park AB	11
Mål	11
Uppdrag	11
5.0 Uppdrag	12
5.1 Uppdrag till nämnder/kommunstyrelse	12
• Alla nämnder/styrelse ska genomföra vardagsbesparingar motsvarande en ramminskning på 0,5 %	12
• Alla nämnder/styrelse ska föreslå en ramminskning motsvarande den riktade omfördelning i budget som redovisas i detta dokument, under 3.0 Prioriteringar punkt C (sid 10), samt beskriva konsekvenserna av att bedriva verksamheten med föreslagna ramminskningar.	12
• Motivera alla investeringsäskanden kopplat till förväntad ökad måluppfyllelse. Vidare ska fullständig investeringskalkyl med såväl investeringsutgift som driftkostnadskalkyler redovisas.	12
5.2 Nämndspecifika uppdrag	12
5.3 Uppdrag till Pikab och dess bolag	12
6 Ledningskonsekvenser för kommunövergripande utvecklingsarbete, kompetensförsörjning och ekonomi	13
6.1 Ledningskonsekvenser för det kommunövergripande utvecklingsarbetet	13
6.2 Ledningskonsekvenser för kompetensförsörjning	14
6.3 Ledningskonsekvenser för det ekonomiska arbetet	14

Bilaga 1	Nämnds- och bolagsmål, samt övergripande nyckeltal
Bilaga 2	Tidplan för VEP 2016-2018 och Årsbudget 2016
Bilaga 3	Ramneddragning /Ramtillskott
Bilaga 4	Resultatbudget/plan 2015-2017
Bilaga 5	Kassaflödesbudget/plan 2015-2017
Bilaga 6	Beräkningsgrunder

I. Styr- och ledningssystem

Piteå kommuns styr- och ledningssystem utgår från den modell som brukar betecknas Public Governance. Planeringsarbetet för verksamhet och budget syftar till att uppnå Piteå kommuns vision, strategiska områden och mål.

Arbetet bedrivs ur fem dimensioner

- Den politiska viljan
- Styr- och ledningsprocesser
- Ledarskap och medarbetarskap
- Verksamhetsutveckling och forskning
- Medborgar- och företagardialog

Vision

”Alla boende i Piteå, utflyttade och mentala pitebor upplever att det är hit man kommer när man kommer hem.”

Målstyrning

Målen utgår från de fyra strategiska områdena

- Barn och unga
- Utbildning, arbete och näringsliv
- Demokrati och öppenhet
- Livsmiljö

Den övergripande nivån syftar till att stärka och tydliggöra kommunfullmäktiges styrning av nämnder och styrelser. Kommunfullmäktige har ett ansvar att redovisa resultat av såväl ekonomi som kvalitet till medborgarna. I det arbetet är det viktigt att tydliggöra alla nämnders och bolags ansvar för övergripande mål. Kommunfullmäktige har laglig skyldighet av ansvarsutkrävande, för att kunna ta beslut om nämndernas ansvarsfrihet. Specifika nämndsmål och nyckeltal för att följa dessa är ett sätt för kommunfullmäktige att utöva denna styrning och kontroll.

Målen utgör en viktig grund i planeringsprocessen enligt bilden nedan.

Övergripande mål

Det finns 14 övergripande mål samt mål för personal och ekonomi. I de fall mål finns i annat styrdokument anges det i parentes. Av de övergripande målen är tre mål prioriterade och övriga 11 mål är riktade till nämnder och bolag som får ett särskilt ansvar.

Nyckeltal för den kommunövergripande nivån är beslutade i dessa riktlinjer.

En översyn av mål på både övergripande och nämnds nivå har skett, och inneburit att ett antal mål har strukits både på övergripande och nämnds nivå. Nyckeltal som tidigare har kopplats till nu strukna mål har flyttats till liknande mål på övergripande nivå.

Planer och program

I syfte att undvika att antal mål ökar och att styreffekten därmed minskar bör mål och nyckeltal i Verksamhetsplan och budget så långt det är möjligt utgöra grunden för specifika styrdokument.

Kommunens mål och budget utgör också Piteå kommuns plan för Hållbarhet, vilken tillika utgör Klimat- och energiplan, plan för folkhälsoarbete, plan för mänskliga rättigheter och barnkonventionen samt program för alkohol- och drogförebyggande arbete.

Våga, låga och förmåga är ledord i kommunens ledarskaps- och medarbetarpolicy och utgör, tillsammans med vision och strategiska områden, kommunens värdegrund.

1.1 Kommun/koncernövergripande mål

Piteå kommun har 14 övergripande mål. Av de övergripande målen är tre mål prioriterade och övriga 11 mål är riktade till olika nämnder med ett särskilt ansvar. Därutöver finns fyra mål för personal och ekonomi.

Övergripande mål	Riktas till/ särskilt ansvar för	Riktas till/ särskilt ansvar för
Barn och unga vår framtid		
Barn och unga ges förutsättningar till inflytande i frågor som berör dem (Barnkonventionen).		
Barn och unga har en trygg och utvecklande uppväxt, och använder inte alkohol eller andra droger (Barnkonventionen).	KS, Bun, Kfn, mtn, Sbn, Sn, Öfn	
Utbildning, arbete och näringsliv		
Piteå ska år 2020 ha 43 000 invånare och till 2030, 46 000 invånare.	Prioriterat mål Alla nämnder	Prioriterat mål Alla bolag
Piteå har nolltolerans mot ungdomsarbetslöshet	KS, Sbn, Sn	
Piteå ska erbjuda goda förutsättningar för ett livslångt lärande.	Bun, Kfn, Sbn	PSP, Pitebo
Piteå ska vara en attraktiv ort för näringsliv och företagande (Tillväxtprogram).	KS, Mtn, Sbn	Pnf, PE, Pite hamn, PSP
Demokrati och öppenhet		
Pitebor i alla åldrar ska känna att det är meningsfullt att engagera sig och att de kan påverka kommunens utveckling.	KS, valnämnden	
Piteå präglas av en samhällsgemenskap med mångfald som grund (Integrationsprogram).	Prioriterat mål Alla nämnder	Prioriterat mål Alla bolag
Service och bemötande utformas jämställt i kommunens alla verksamheter.	Alla nämnder	Alla bolag
Livsmiljö		
Samhällsbyggnad ska utgå från social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet.	Alla nämnder	Alla bolag
Piteå ska vara tryggt och tillgängligt för alla (Tillgänglighetskonventionen).	KS, BUN, Kfn, Sbn, Sn, Fsn, Öfn	Pitebo, Pireva, PE
Piteå ska erbjuda attraktiva och varierande boendemiljöer.	Prioriterat mål Alla nämnder	Prioriterat mål Alla bolag
Piteå ska utveckla bra infrastruktur och goda kommunikationer.	Ks, Sbn	Pireva, PE, Pite Hamn
I Piteå utgör kulturen en viktig drivkraft för demokrati, tillväxt och samhällsutveckling.	Bun, Kfn, Sbn	PSP
Piteå ska erbjuda goda förutsättningar för miljövänliga och hälsosamma val i vardagen (Klimat och energiplan, Folkhälsa).		
Minska tobaks- och alkohol användandet bland medborgarna. Ingen ska använda narkotika eller dopingpreparat.	Ks, Kfn, Mtn, Sn	
Personal		
Piteå kommun och de kommunala bolagen ska arbeta aktivt för att vara en attraktiv och jämställd arbetsgivare samt skapa hälsofrämjande arbetsplatser.	Alla nämnder	Alla bolag
Heltid är en rättighet och grunden för anställning i Piteå kommun och de kommunala bolagen, deltid är en möjlighet utifrån verksamhetens behov.		
Piteå kommun och de kommunala bolagen ska vara en jämställd arbetsplats där kvinnors och mäns kompetens, resurser och erfarenheter tas tillvara.		
Ekonomi		
Piteå kommun och de kommunala bolagens finansiella ställning ska vara långsiktigt hållbar.	KS	
Budgetramen ska hållas genom effektiv hushållning med disponibla resurser	Alla nämnder	
Piteå Kommunföretag AB ska klara de kommunala bolagens ekonomiska åtaganden inom ramen för koncernen Piteå Kommunföretag AB.		Pikab och de kommunala bolagen

Bilaga 1: Nämnds- och bolagsmål, samt övergripande nyckeltal

2. Planeringsprocess 2017 – 2019

Bilden visar hur planeringsprocesserna löper under våren och vilka delar som ingår för såväl Piteå kommun och Piteå kommuns koncernbolag.

Planeringsprocessen har sin utgångspunkt i flera perspektiv samtidigt

- Årsredovisningen utgör grund för perspektivet föregående år 2015
- Nuvarande VEP utgör grund för perspektivet innevarande år 2016

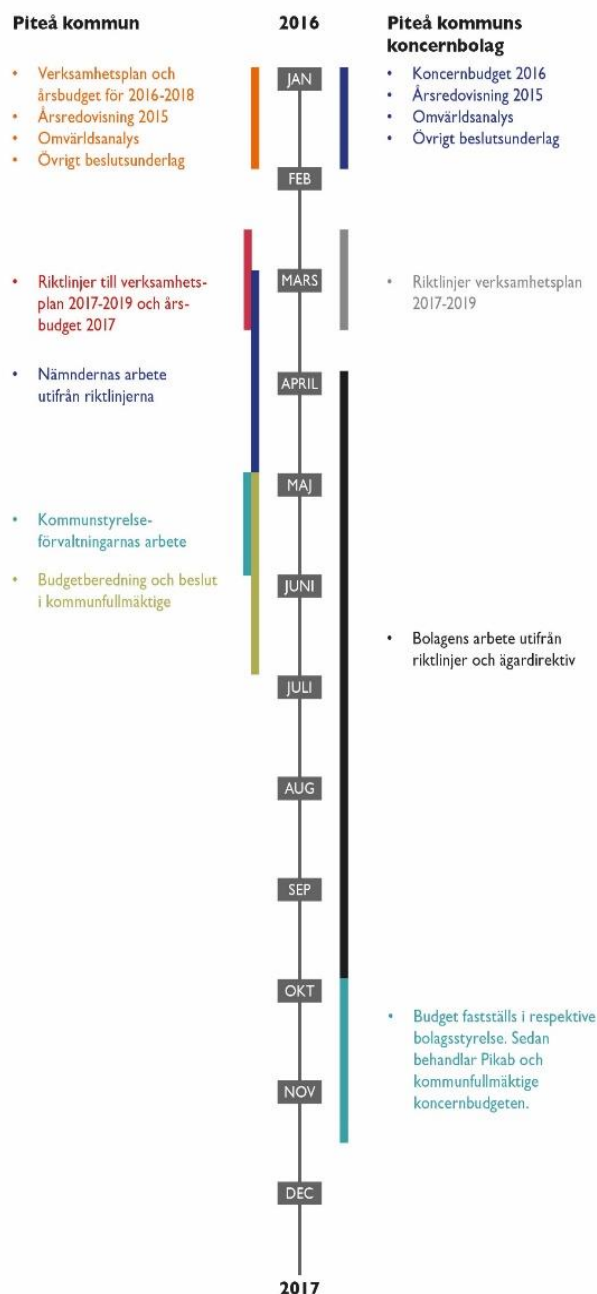
Utvecklingsperspektiven utgör grund för prioritering

- Omvärldsanalysen utgör grund för perspektivet framtid 2017
- Prioriteringar för planperioden 2017-2019

Beslutsprocessen

- Verksamhetsplan och budget fastställs vid kommunfullmäktiges sammanträde i juni.
- I november fastställer kommunfullmäktige skattesats och eventuella uppdateringar i ekonomiska underlag.

Bilaga 2 Tidplan för VEP 2017-2019 och Årsbudget 2017

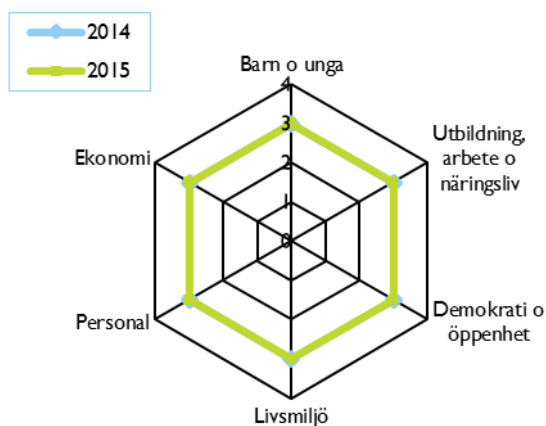

2.1 Årsredovisning 2015

Årsredovisning utgör en av grunderna i kommunens styrsystem. Förbättringsområden som lyfts i analys från föregående års resultat, ligger till grund för vad som följer med till årets planeringsprocess.

Resultat och analyser i årsredovisning 2015

Måluppfyllelse per strategiskt område

	Barn och unga	Utbildning, arbete, näringsliv	Demokrati öppenhet	Livsmiljö	Personal	Ekonomi
Kommunstyrelse	3	3	3	3	3	4
Kommunstyrelse Rådningnämnd	4	3	3	3	4	4
Barn- och utbildningsnämnd	3	4	3	3	3	4
Fastighets och servicenämnd	3	4	3	3	3	4
Kultur- och fritidsnämnd	3	3	3	3	3	3
Miljö- och tillsynsnämnd	3	3	3	3	*	3
Samhällsbyggnadsnämnd	3	3	3	3	3	4
Socialnämnd	3	3	3	3	3	2
Överförmyndarnämnd	3		3	3	*	3

*Öfn – mtn personal som arbetar åt öfn är anställd inom KS/SAM

Piteå kommuns finanser enligt bokslut 2015

- Likviditet, betalningsberedskapen uppnår målet om 30 dagar.
- Kommunens mål att inte ha några lån är uppfyllt sedan 2002, vilket främst bidrar till att soliditeten i Piteå kommun ligger högre än genomsnittet för riket.
- Pensionsskuldåtagandet för kommunen uppgår till 1 229 mkr, enligt beräkningar från KPA. En minskning av skulden med 51 mkr i jämförelse med skulden per 31 december 2014.
- Kapitalförvaltningen är 3,8 procent, vilket är högre än målet.
- Målet att resultatet uppgår till 2-3 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag uppfylls inte.
- Piteå Kommunföretag AB bedriver sin verksamhet utan tillskott av ägaren Piteå kommun.

Bedömning av God ekonomisk hushållning i Årsredovisning 2015

Piteå kommun bedöms uppnå god ekonomisk hushållning. Sammantaget bedöms verksamheternas måluppfyllelse i huvudsak vara fortsatt god. Piteås verksamheter placerar sig fortsatt högt i olika jämförelser och rankingar över goda resultat. De övergripande mål som har lägst måluppfyllelse sammantaget är *Nolltolerans mot arbetslöshet* där målet nås delvis. Den totala ungdomsarbetslösheten är lägre för perioden, men bedöms som en osäkerhetsfaktor kommande år. Det är viktigt att nå en ökad måluppfyllelse för målen om *Mångfald*, *Social ekologisk och ekonomisk hållbarhet* samt *Ekonomi*. Fokus på arbetet för mångfald, integrering av ökade flyktingströmmar, jämställdhet samt ett utökat samarbete med civilsamhället är nödvändigt för att på lång sikt nå en hög måluppfyllelse.

Kommunen och kommunkoncernens ekonomiska resultat för helåret visar på överskott. Kommunallagens balanskrav infrias då intäkterna överstiger kostnaderna. Mätning avseende avtalstrohet har inte genomförts under 2015. Resultatmålet på mellan 2-3 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag nås inte 2015. Nämnderna sammantaget visar på underskott, varför målet om balans mellan ekonomi och verksamhet inte uppnås. Av kommunens nämnder redovisar fem överskott mot budget och socialnämnden, miljö- och tillsynsnämnden, kommunfullmäktige och överförmyndarnämnden redovisar underskott. Socialnämnden står ett betydande underskott till följd av stora volymökningar inom såväl äldreomsorg som stöd och omsorg. Övriga finansiella mål uppnås.

2.2 Omvärldsanalys 2017-2019¹

Omvärldens förändringar påverkar kommuner i Sverige allt mer. Dels genom sin förvaltning då lagstiftning och policypåverkan genomförs av fler nivåer än tidigare. Dels genom att medborgarnas efterfrågan i större utsträckning än tidigare generationers påverkas av globala trender, eller metatrender, då den ökade rörligheten tillsammans med en digital värld suddar ut nationsgränserna. Men också genom att näringslivet i vår kommun i allt större utsträckning påverkas av den internationella konsumentens förutsättning och preferens. 2015 var ett särskilt händelserikt år, ett år med stora omvärldsförändringar, som påverkade Piteå kommun och dess medborgare på ett flertal sätt. Piteå och Sveriges demografiska utmaning kvarstår, det beror dels på att antalet födda barn har minskat över en lång period, men också på grund av att vårt välstånd möjliggör ett längre liv.

Teknikutvecklingen driver också på automatiseringen av Sveriges produktion, det innebär att ca 50 procent av de arbetstillfällena som finns idag kommer att försvinna om 20 år. Det innebär också att nya arbetstillfällena kommer att tillkomma. Vinnare i den växlingen beräknas kommuner med hög kunskap vara. Under 2015 var ett nytt klimatmöte, denna gången i Paris. Kommentarer efter mötet är försiktigt positiva, vilket är en skillnad mot de senaste gångerna. Det finns ett frivilligt åtagande som ska begränsa jordens uppvärmning till 2 grader.

Den oro som funnits i omvärlden gav reella effekter på Sverige under 2015. Antalet konflikter är fler än någonsin och antalet människor på flykt är det högsta någonsin. Historiskt har Sverige haft ca 30 000 personer per år som söker asyl, 2015 var det 162 877 personer. Den stora inflyttningen till Sverige har ökat befolkningstillväxten. Detta trots att bostadsmarknaden fortsatt är i underskott. I Piteå är bilden liknande, ett underskott av bostäder och en ökad befolkning. De nyanlända påverkar demografiska bilden av Sverige, då många är i arbetsförålder och än fler är under 18 år. Få är äldre än 65.

På arbetsmarknaden är fortsatt kompetensbehovet stort, antalet som går i pension överstiger antalet som tillkommer. Pendlingen fortsätter att öka, det verkar finnas större skillnad mellan arbetsplats och boplatz. Människor väljer i större utsträckning att pendla för att öka sina valmöjligheter att bo och att arbeta. Urbaniseringen har på grund av det stora inflödet av människor till landet avtagit. En stor del av kommunerna i Sverige ökar nu sin befolkning. Underliggande finns det fortsatt skillnader i värderingar mellan stad och land. En polarisering av samhället pågår, rika blir rikare, fattigare blir fattigare. Studieresultaten skiljer sig allt mer mellan grupper och boendesegregationen tilltar.

Den tekniska utvecklingen och vilka trender den genererar förefaller inte ha påverkats under 2015. Fortsatt ser behovet av ”personlig service” ut att tillta. Människor vill ha en skraddarsydd produkt eller tjänst. Automatiseringen förväntas innebära en förflyttning av värdetillväxt från arbetade timmar till kapital. Det innebär minskade intäkter för offentlig sektor (om ingen reform genomförs). Samtidigt betyder det också att servicesektorn (både privat och offentlig) behöver förbättra sitt nyttjande av teknik.

Flyttbenägenheten för åldrarna 20-24 år är högst både i riket och i Piteå. Luleå tekniska universitets minskning av studieplatser påverkar kommunens befolkningstillväxt. Det är viktigt att utveckla attraktiva erbjudanden för den målgrupp som är i störst rörelse.

¹ Detta avsnitt är en sammanfattning av Omvärldsanalys 2017-2019.

3. Prioriteringar 2017-2019

Allmänt

För att nå befolkningsmålet på kort och lång sikt kommer det att krävas omfattande, tidsbegränsade satsningar som under en period på 3-5 år kan komma att innebära påfrestningar på kommunens ekonomi, både resultatmässigt och likviditetsmässigt.

Piteå Kommun har stora möjligheter att klara målet att bli 43 000 invånare till 2020, därför är det viktigt att redan nu sätta befolkningsmålet för längre sikt. Flyktningmottagande kommer långsiktigt att innebära förutsättningar för att nå befolkningsmålet, samtidigt innebär ökade flyktingströmmar på kort sikt utmaningar för den kommunala organisationen. Utifrån befolkningsutveckling de senaste åren, befolkningsprognos samt ökad försörjningskvot, pekar behovet av att uppdatera befolkningsmålet för 2030 till 46 000 invånare.

Viktiga tillväxtfaktorer för Piteå är att öka mångfalden i samhället, gemensamt med civilsamhället inkludera nya medborgare i samhället. Att öka mångfalden är både en del i lösningen att nå en befolkningsökning och innebär samtidigt nya utmaningar. För att nå ett öppet samhälle är det viktigt att kontinuerligt öka och involvera medborgarnas möjligheter att delta i och påverka utvecklingen av kommunen. För att ytterligare stärka möjligheterna att nå befolkningsmålet behöver förutsättningarna för näringslivet utvecklas samt att nya innovationsmiljöer stärks. För kommunen som organisation utgör kompetensförsörjningen en stor utmaning.

Inför denna planperiod ställs Piteå kommun inför en större utmaning än de senaste åren, då de ekonomiska planeringsförutsättningarna är osäkra och att det är svårt att beräkna vilka resultatnivåer som kan förväntas uppnås respektive år under planperioden. De mest osäkra parametrarna utgörs av stora osäkerheter i befolkningsprognosen. Bedömningen är att skatteunderlaget kommer att utvecklas relativt svagt och att efterfrågan på kommunal service i olika former kommer att öka.

I den av kommunfullmäktige fastställda budgeten för år 2016 uppgår resultat till +12,6 mkr. I förslaget till anslagsöverföring till nämnder på 9,7 mkr samt ny beräknad finansiering ökar resultatet till 28,4 mkr. Därutöver föreslås 49,8 mkr överföras till investeringsbudgeten. För 2016 kommer inga medel från AFA Försäkring att återbetalas.

A/ Prioriterade mål

Piteå kommun har sedan 2013 arbetat med följande prioriterade mål för alla nämnder och bolag

- Piteå ska år 2020 ha 43 000 invånare, och till 2030 46 000 invånare.
- Piteå präglas av en samhällsgemenskap med mångfald som grund.
- Piteå ska erbjuda attraktiva och varierande boendemiljöer.

B/ Ekonomiska mål

- Resultatet ska uppgå till 1,5 -2,0 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag, vilket innebär en årlig resultatnivå om 34-46 mkr beräknat på 2017 års skatter och generella statsbidrag.
- Likviditet, betalningsberedskapen uppnår målet om 30 dagar.
- Huvudprincipen är att Piteå kommun inte ska ha några lån. Undantag kan ske för bostadsbyggande samt för strategiskt långsiktiga investeringar.
- Piteå Kommunföretag AB bedriver sin löpande verksamhet utan tillskott av ägaren Piteå kommun

C/ Inriktning, driftbudget

- Alla styrelser och nämnder har ett gemensamt ansvar att arbeta för ekonomisk effektivitet i syfte att uppnå de ekonomiska målen och skapa utrymme för utvecklingsarbete inom den egna verksamheten.
- Alla styrelser och nämnder ska bidra till en resultatförstärkning och en omfördelning av ramar från 2017. Målet för planperioden 2017-2019 är en resultatnivå om minst 34 mkr per år samt en ramförstärkning till socialnämnden på 15,0 mkr från år 2017. Omfördelning av ramar sker enligt nedan

A/ Generell vardagsbesparing för alla nämnder/styrelse på 0,5 %

B/ Därutöver differentierade ramminskningar för nämnder (förutom socialnämnden) enligt nedan;

Kommunstyrelsen (KLK, StS)	2,3 %
Kommunstyrelsen (Räddningstjänsten)	1,1 %
Barn och utbildningsnämnden	0,7 %
Kultur och fritidsnämnden	1,1 %
Miljö och tillsynsnämnden/ Samhällsbyggnadsnämnden	1,4 %
Fastighets och servicenämnden	0,9 %
Överförmyndarnämnden	0,7 %

- **Taxor och avgifter**
Vissa taxor är kopplade till index med årliga förändringar. Maxtaxor höjs efter beslut av regering/ riksdag. Principen för övriga taxor är att de bör prövas årligen för att följa kostnadsutveckling och undvika kraftiga engångshöjningar. Förslag på taxeförändringar ska redovisas och en inventering av samtliga taxor ska genomföras och återredovisas till budgetberedning 2016.
- **Anslagsbindningsnivå**
Kommunfullmäktige har beslutat att nämnd utgör anslagsbindningsnivå.
- **Pott för priskompensation**
Den centrala potten för priskompensation uppgår till 7,5 mkr och kommer att fördelas av kommunstyrelsen.

D/ Inriktning investeringsbudget

Investeringsvolym – 130 mkr i ordinarie investeringsram

Det finns behov av ett antal strategiska investeringar, som ska bidra till att stärka Piteås attraktionskraft i konkurrensen om invånare, arbetskraft och företag. Det handlar till exempel om investeringar i form av bostäder. Den långsiktiga investeringsramen bedöms behöva ligga på cirka 130 mkr för kommande planperiod.

Prioriterade investeringar

- Utveckla former för en mer flexibel bostadsmarknad i hela kommunen
- Universitetsområdet – infrastruktur, bostäder och företagslokaler
- Vård- och omsorgsboende, boende stöd- och omsorg
- Skolstruktur

4.0 Riktlinjer för koncernen Piteå Kommunföretag AB samt Piteå Science Park AB

Mål

Piteå Kommunföretag AB med dotterbolagen AB PiteBo, AB PiteEnergi, Piteå Hamn AB, Piteå Näringsfastigheter AB samt Piteå Renhållning och Vatten AB samt Piteå Science Park AB omfattas av

- Piteå kommuns vision, strategiska områden samt övergripande mål

Bolagsmål för respektive bolag har formulerats utifrån av kommunfullmäktige fastställt

- Bolagsordning
- Ägardirektiv
- Andra styrande policydokument eller specifika planer som bolagen omfattas av
- Övergripande mål i dessa riktlinjer

Uppdrag

- Pikab ska öka utdelningen med 5,0 mkr från och med 2017.
- Total utdelning ska omfatta 8,0 mkr

5.0 Uppdrag

5.1 Uppdrag till nämnder/kommunstyrelse

- Alla nämnder/styrelse ska genomföra vardagsbesparingar motsvarande en ramminskning på 0,5 %
- Alla nämnder/styrelse ska föreslå en ramminskning motsvarande den riktade omfördelning i budget som redovisas i detta dokument, under 3.0 *Prioriteringar punkt C (sid 10)*, samt beskriva konsekvenserna av att bedriva verksamheten med föreslagna ramminskningar.
- Motivera alla investeringsäskanden kopplat till förväntad ökad måluppfyllelse. Vidare ska fullständig investeringskalkyl med såväl investeringsutgift som driftkostnadskalkyler redovisas.
- Alla nämnder/styrelse ska beskriva förutsättningar och möjligheter till samverkan med andra inom koncernen och/eller andra kommuner, som innebär minskade kostnader, minskad sårbarhet och möjlighet att säkerställa kvalitet i verksamheterna.
- Alla nämnder/styrelse ska gå igenom indikatorer/nyckeltal (samt föreslå eventuella förändringar och strykningar av nyckeltal). Särskilt fokus bör ges de nyckeltal som är flyttade från tidigare nämndsmål till övergripande mål. Om det är önskvärt kan strukna nämndsmål omarbetas till nyckeltal. Där så är möjligt föreslå ett önskat målvärde för en viss tidsperiod (delmål).
- Alla nämnder/styrelse ska genomföra en inventering av samtliga taxor och ska redovisas till budgetberedning 2016.

5.2 Nämnds specifika uppdrag

- Kommunstyrelsen ansvarar i samarbete med kommunchefen för att stärka arbetsprocesser som bidrar till en ökad samverkan och effektivisering av service och tjänster genom att tänka nytt. Kommunchefen ska i kommunövergripande ledningsstrukturer ansvara för samordning av konsekvenser utifrån beslutade prioriteringar. Arbetet innebär ansvar för att nå ökad integration i samverkan med civilsamhället, utveckla dialog och delaktighet för tillit och tilltro till lokalsamhället, inflyttning av befolkning i arbetsför ålder samt arbete med kvinnors hälsa – som förutsättning för tillväxt.
- Kommunstyrelsen har i uppdrag att se över samtliga nämnders reglementen i syfte att säkerställa att de har ett aktuellt innehåll utifrån lagar och förordningar.
- Socialnämnden ska vid utgången av 2017 redovisa en balans mellan ekonomi och verksamhet. Budgetramen ska hållas genom effektiv hushållning med disponibla resurser.

5.3 Uppdrag till Pikab och dess bolag

- Pikab ska öka utdelningen med 5,0 mkr från och med 2017. Total utdelning ska omfatta 8,0 mkr
- Alla styrelser ska gå igenom indikatorer/nyckeltal (samt föreslå eventuella förändringar och strykningar av nyckeltal). Särskilt fokus bör ges de nyckeltal som är flyttade från tidigare bolags mål till övergripande mål. Om det är önskvärt kan strukna nämndsmål omarbetas till nyckeltal. Där så är möjligt föreslå ett önskat målvärde för en viss tidsperiod (delmål).
- Bilaga 3 Ramneddragning/Ramtillskott
- Bilaga 4 Resultatbudget/plan 2015-2017
- Bilaga 5 Kassaflödesbudget/plan 2015-2017
- Bilaga 6 Beräkningsgrunder

6 Ledningskonsekvenser för kommunövergripande utvecklingsarbete, kompetensförsörjning och ekonomi

Kommunchefens bedömning är att utmaningar i omvärldsanalys, allmänna prioriteringar samt prioriterade mål innebär att kommunorganisationen måste arbeta gemensamt för att möta trender och nå ökad måluppfyllelse. Bedömningen är att följande områden behöver stärkas

6.1 Ledningskonsekvenser för det kommunövergripande utvecklingsarbetet

- **Inflyttning av befolkning i arbetsför ålder**

Piteå kommun har under de senaste åren haft en positiv befolkningsökning. Trots det visar befolkningsprognosen att sammansättningen av Piteås befolkning innebär en allt mer åldrande befolkning med en ökad försörjningskvot, och en ökning som sker snabbare än riket i genomsnitt. Det är av största vikt att Piteå kommun arbetar för en inflyttning av unga vuxna, samt ett aktivt arbete för att inkludera grupper som av olika anledningar i dag står långt från arbetsmarknaden.

- **Tjänster och service genom att tänka nytt**

I en befolkningsökning är en god infrastruktur i form av samhällsservice en grund för tillväxt och ett fungerande samhälle. Kopplat med den demografiska förändringen och minskat antal i arbetsför ålder samt de ekonomiska förutsättningarna kräver en ökad innovationstakt. Resultatet av utvecklingen bör visa på en effektivisering av service genom förändrade arbetsprocesser. Samtidigt bör utvecklingen ske i nära samarbete med medborgarna. Ökad samverkan med andra inom koncernen och andra kommuner kan vara en möjlighet för att säkerställa service och kvalitet i verksamheterna.

- **Integration kräver samarbete med civilsamhället**

I en allt mer orolig och krigshärjad omvärld fortsätter världens flyktingströmmar. Sveriges flyktingmottagning bedöms fortsatt ligga på en hög nivå. Med stor sannolikhet kommer staten att fortsatt ställa allt tydliga krav på alla kommuner. Piteå har behov av ökad invandring, vilket ställer krav på att motverka segregation mellan medborgare och nyinflyttade samt att planera för boenden i miljöer som stödjer mångfald. Piteå kommuns definition av mångfald har en ansats för ett samhälle där alla människor har sina rättigheter och möjligheter. För att nå ett samhälle med gemenskap som grund, krävs att en inkludering av alla nyinflyttade kan ske. I det arbetet behövs ett aktivt ansvarstagande inom civilsamhället. Mångfald ses som en förutsättning och möjlighet för tillväxt.

- **Dialog och delaktighet för tillit och tilltro till lokalsamhället**

Forskare intresserar sig allt mer för behov av tillit som grund för ett samhälle som kan nå social hållbarhet. På kommunal nivå vill invånarna vara med och påverka, dels i frågor som rör dem personligen (service och tjänster) och dels i de frågor som rör lokalsamhället (demokrati). Tillit och tolerans bedöms vara viktiga faktorer för att bygga ett socialt kapital. Kommunerna äger ett stort ansvar för att stärka demokratin från grunden, inte bara vid de allmänna valen, utan kanske framförallt mellan valen. Kommunens roll handlar om att utveckla systematiken för dialog och delaktighet från piteborna. Behovet av dialog har utökats från dialoger som underlag för beslut till att även omfatta dialog kring värderingsfrågor. Kommunstyrelsen fastställer de områden där dialog ska genomföras.

- **Kvinnors hälsa – en förutsättning för tillväxt**

Tillväxt och befolkningsökning bygger på att det finns unga vuxna i barnafödande ålder. Det förutsätter att det är en relativt jämn könsfördelning. Idag har Piteås befolkning fler män än kvinnor i de flesta åldersgrupper före pensionsålder. Det är viktigt att kunna attrahera kvinnor att bosätta sig i Piteå. I dagsläget har Piteås kvinnor ett betydligt högre sjuktal än vad männen har. Kvinnor är högre utbildade, lägre arbetslöshet men har också en lägre medelinkomst. Det är viktigt att arbeta med jämställdhet och kvinnors hälsa som en förutsättning för tillväxt.

6.2 Ledningskonsekvenser för kompetensförsörjning

Att klara kompetensförsörjningen nu och i framtiden är en stor utmaning för Piteå kommun som arbetsgivare. I personalprognosen för Piteå kommun 2015-2025 kan vi utläsa att nästan 4000 visstids- och tillsvidareanställda ska rekryteras under de kommande 10 åren.

En ökad rörlighet bland de sysselsatta samt en stor generationsväxling i hela samhället kommer att påverka rekryteringsförutsättningarna under lång tid framåt. Piteå kommuns förmåga att rekrytera, utveckla och motivera kompetenta, engagerade och ansvarstagande medarbetare är avgörande för att trygga välfärden för Piteås medborgare.

För att klara kompetensförsörjningen i framtiden måste vi ta tillvara allas kompetens och gemensamt ta ansvar för att ge medarbetare möjlighet till omplacering när man inte kan vara kvar i sitt nuvarande arbete. En organisation som präglas av mångfald och öppenhet är en organisation som uppfattas attraktiv och utvecklingsinriktad.

- Piteå kommuns alla verksamheter ska ha framförhållning och en god planering för generationsväxlingen i den egna verksamheten. Personalprognosen är ett bra stöd i det arbetet och tillsammans med personalavdelningen kan olika insatser planeras. Arbetet sker enligt beslutad personalstrategi.

6.3 Ledningskonsekvenser för det ekonomiska arbetet

Nämndernas utgångsläge inför 2017

Med utgångspunkt från det som är känt i samband med årsredovisning 2015 och ingången av 2016 görs bedömningen att nämnderna sammantaget har en god ekonomistyrning över verksamheterna, där det ekonomiska målet är helt uppfyllt eller i hög grad uppfyllt för sju av nio nämnder. Socialnämnden hade år 2014 balans mellan ekonomi och verksamhet. För år 2015 redovisar nämnden ett betydande underskott till följd av stora volymökningar inom såväl äldreomsorg som stöd och omsorg. Socialnämndens underskott 2015 motsvarar 1,2 % av skatter och generella statsbidrag. Inför planperioden 2017 - 2019 kommer det vara en stor utmaning att komma tillrätta med socialnämndens obalans mellan ekonomi och verksamhet.

Utbildningsverksamheten har bedrivits med goda resultat och ett överskott redovisas för år 2015, som dock bedöms som tillfälligt. Med nya förändrade in- och utflyttningsmönster följer mer osäkra volymprognoser, vilket ställer krav på anpassningsförmåga. Större barnkullar, ökad efterfrågan på förskoleplatser samt behov av utbyggnad av förberedelseklasser bedöms för planperioden, vilket kan komma att innebära behov av extra anslag. Investeringsmedel finns avsatta för reinvesteringar i skolfastigheterna.

Samverkan

Öka samverkan med andra inom koncernen och andra kommuner, som innebär minskade kostnader, minskad sårbarhet och möjlighet att säkerställa kvalitet i verksamheterna.

Skatteprognoser och befolkningsprognoser med stor osäkerhet

Kommunens skatteberäkningar grundas på Sveriges Kommuner och Landstings prognoser, presenteras normalt fem gånger per år (februari, april, augusti, oktober och december). Beräkningen baseras på kommunens befolkningsförändring under året, med en slutlig bedömning utifrån oktobers befolknings-siffror.

För 2016 och kommande år råder stor osäkerhet om befolkningsprognoser till följd av de senaste årens stora ökningarna samt stor osäkerhet om kommande års konjunkturutveckling. SKL har därför valt att inför 2016 presentera den första skatteberäkningen först i mars 2016.

Central pott till KS förfogande

I VEP 2016-2018 finns i plan för 2017 en central pott där medel finns avsatta för löneökningar som fördelas ut till nämnderna då de lokala avtalen för 2016 och 2017 är klara. I den centrala potten finns också medel för arbetet med attraktiv arbetsgivare, generationsväxling samt kompensation för prisökningar med mera.

Resultatutjämningsreserven (RuR)

Genom förändring av kommunallagen och kommunala redovisningslagen kan kommunerna reservera överskott till en resultatutjämningsreserv (RuR) från och med 1 januari 2013. Kommuner med positivt eget kapital får reservera den del av resultatet, efter balanskravsjustering, som överstiger en procent av summan av skatteintäkter och utjämnings-/statsbidrag. Syftet med RuR är att utjämna intäkterna över en konjunkturcykel. Kommunfullmäktige tog 2013-06-03, § 140 beslut om hur reservering kan göras.

Reservering kan göras år då resultatet så medger enligt Kommunallagens regler dvs. den del av årets resultat, efter balanskravsutredning, som överstiger 1 % av skatteintäkter och statsbidrag, får avsättas till resultatutjämningsreserven. Om kommunen har ett negativt eget kapital får det resultat som överstiger 2 % avsättas. Vid uträkning av avsättningen utgör balanskravsresultatet, som det definieras i Lag om kommunal redovisning, grund för beräkningen. Piteå kommuns lokala tillämpning innebär att avsättningen till resultatutjämningsreserven maximeras till 4 % av skatteintäkter och statsbidrag.

För år 2015 föreslås en avsättning på 8,7 mkr.

Totalt innebär förslaget att resultatutjämningsreserven uppgår till 82,7 mkr.

Följande reservationer är beslutade i RuR

2010	13,7 mkr
2011	3,7 mkr
2012	20,5 mkr
2013	36,1 mkr
2014	0 mkr
2015	8,7 mkr